

tra demokrati, det vil være magtgrupperinger mod hinanden, men drevet af samme frygt og mistænksomhed, ikke kun på russisk, men også på vestlig side. Selv om man ikke vil sige det ligeud, signalerer udvidelsen – hvis den finder sted – at man frygter en ny russisk aggression, og at man gør sig rede til at afvise og afskrække en sådan trussel. Rusland udpeges som trussel!

I stedet for al den hykleriske snak om, at udvidelsen bare skal skabe stabilitet og er et led i en stor sikkerhedsarkitektur, der sandelig også skal omfatte Rusland, bare på en anden måde – for fred i Europa skabes jo kun sammen med og ikke imod Rusland, som udenrigsministeren så rigtigt siger – i stedet for disse selvmodsigelser skulle man tage en ærlig diskussion: Udgør nutidens Rusland en trussel? Det Rusland, hvis nationalprodukt er halveret på 5 år, samtidig med at man indførte kapitalismen – det Rusland, hvis militær er udsultet, udmarvet og til dels rustet op, så det ikke engang kan nedkæmpe det lille Tjetjenien – udgør det en trussel? Jeg tror, man skal være meget fantasifuld for at kunne bilde nogen dét ind!

Men det kan blive en trussel igen, kan man indvende. Det er også rigtigt, og det synes jeg vi skal forhindre. Men det gør vi ikke ved at anskue eller behandle Rusland som et slagent fjendeland, men ved at gøre alt for ikke bare i ord, men også i handling at integrere Rusland i et helt Europa og på ny få gang i nedrustningen, så det ikke bare er den rustne russiske angrebsskapacitet, men også Vestens forkromede kapacitet, der reduceres dramatisk.

I maj 1995 besøgte en berømt amerikansk politolog, professor Walsh, København. Han forelæste på Københavns Universitet og gav interview til Information og Ugebrevet Mandag Morgen, og han sagde om dette spørgsmål, at det var da rigtigt, at om 10-20 år ville Rusland sikkert igen være en stormagt. Man spurgte ham, om det ville være en ondsindet stormagt, og han svarede, at efter hans mening ville man kun øge sandsynligheden for at stå over for et fjendtligt Rusland, hvis man begyndte at udvide NATO nu.

I forvejen oplever de fleste russere sig i dag ikke som et folk, der besejrede diktaturet og afskaffede det ved egen kraft, men som et folk, der har lidt nederlag i Øst-Vest-konflikten. Også blandt demokraterne, som ikke tror på krigeriske planer i Vest, breder der sig en frygt for, at Rusland skal gøres til en andenrangsstat, for hvorfor skulle man ellers holde Rusland ude? For igen at citere professor Walsh:

»Det er klart, at russerne ser udvidelsen som en trussel. Hvordan skulle de gøre andet? Det ville jeg i hvert fald gøre, hvis jeg sad i Kreml. Hvis man presser russerne ved at gå tættere på deres grænser, får man nogle aggressive svar.«

Nok så mange forsikringer om, at NATO kun har de bedste hensigter over for Rusland, gør selvfølgelig ikke indtryk, hvis russerne mener som denne amerikanske topekspert, når han siger:

»Der er faktisk ingen trusler. Nogle har talt om et sikkerhedsvakuum. Det er en forføjlet indgangsvinkel. Nogle har talt om, at der var noget at fylde ud, og det er der ikke.«

Hvis russerne opfatter situationen på samme måde som professor Walsh, der så sandelig hverken er venstreorienteret eller prorussisk, men en højt respekteret forsker, bliver de selvfølgelig mistænksomme, når NATO-staterne alligevel er så optaget af at fylde ud. Hvad er hensigten med det? Om hensigten sagde professor Walsh, at det kan ikke være frygt, der ligger bag ideen om udvidelse. Efter hans mening må det snarere handle om NATO's eksistensberettigelse, for han forventer, at aggressive russiske svar på udvidelsen starter en nyttig cirkel set fra NATO-organisationens synspunkt, fordi aggressive signaler fra Rusland er det bedste argument for at opretholde NATO.

Og her tror jeg vi er ved sagens kerne: En militærpagt fra den kolde krigs tid leder efter en rolle. Den 1-årige operation i Bosnien er jo slet ikke nok til at begrunde opretholdelsen af et kæmpemæssigt apparat med næsten 17.000 panservogne til rådighed.

Jeg tror gerne, at de lande, der grænser op til SNG-området, nærer en ikke altid lige rationel, men oprigtig nervøsitet for, hvad en forarmet, men stor nabo kan finde på. Men det afgørende er selve NATO-organisationens søgen efter den nye rolle. Derfor har man ikke villet nøjes med det efter vores opfattelse fornuftige Partnerskab for Fred-arrangement, som blev oprettet, men vil, som det hedder, sikre østeuropæerne gennem NATO-medlemskab, selv om resultatet bliver en ny deling af Europa og en ny kold krig og dermed øget usikkerhed.

Virkelig sikkerhed, også for østeuropæerne, kan kun opnås på måder, der samtidig og uimodsigeligt fremmer integrationen af Rusland og de øvrige SNG-stater, altså Ukraine osv., i Europa. Efter min opfattelse pegede Partnerskab for Fred-arrangementet isoleret set i den retning, og derfor mener jeg, at Danmark i stedet